

**R. P. Sebastiani Izquierdo Alcarazensis Societ. Iesv Regii
Senatus S. Inquisitionis Hispaniarum Qualificatoris, Et
Olim Compluti Sacrae Theologiae Professoris. Opus
Theologicum, iuxta atque ...**

Vbi De Essentia Et Attributis Divinis Vbertim Dissertitur ...

Izquierdo, Sebastián

Romae, 1664

Quæst. 7. Quot modis possit, aut etiam debeat Deus concurrere ad
producendam visionem beatificam.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76990](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-76990)

pium obedientiale visionis. species impressa nihilominus etiam veniet dicenda: quia etiam erit vitium complementum principij adæquati visionis huius obiecti præ alijs, quod ipsa constituet. Neque sequitur hinc, lapidem dici etiam posse speciem impressam, admissio insuper, quod lapis sit eleuabilis ad visionem causandam, vt probabilis opinio fert: quia lapis solum habet iuxta sententiam istam virtutem omni creaturæ communem ad omnes affectus possibiles eleuabilem. At illa qualitas insuper haberet specialem virtutem ad solam visionem eleuabilem, (à quâ haberet esse speciem impressam); sicut intellectus specialem citra omne dubium præ cæteris creaturis virtutem habet eleuabilem ad visionem, etiam stando in dictâ sententiâ. Ex quibus etiam patet, quid sit respondendum ad tertium.

116 Ad quartum dico, speciem impressam, quam adstruimus possibilem, esse accidens innaturale intellectui considerato secundum se; ipsi verò prout instructo lumine gloriæ esse conuaturale. Sed esto, sit ei omnibus modis innaturale. Hinc non sequitur, esse eidem violentum, vt patet in ipso lumine, quod citra dubium est accidens suo unico subiecto, scilicet intellectui, innaturale; nec tamen eidem violentum est. Innaturale enim dicitur, quod est præter debitum, aut etiam exigentiam naturæ, violentum verò, quod contra exigentiam, & debitum naturæ est. Ex quo patet, quid sit respondendum ad quartum. Quod, si quid probaret, probaret vtique, nec lumen gloriæ, nec alia huiusmodi innaturalia accidentia possibile esse.

117 Ad sextum respondeo, speciem impressam in meâ sententiâ ne naturaliter quidem esse superfluum, nedum essentialiter, vt apparebit ex dicendis q. 8. In sententiâ autem tribuente Deo influxum specialem obiectiuum, etsi naturaliter necessaria non esset; essentialiter tamen non esset superflua; tum quia, semel datâ, obiectum solum conferret in visionem concursum connaturalem partialem; necessariusque iam esset subinde concursus speciei ad adæquatum connaturalem influxum: tum quia ex hypothesi, quod Deus negare sibi vellet specialem concursum obiectiuum, species iam esset necessaria simpliciter ad connaturalem influxum iuxta dicta num. 115. Sed esto non posset concurrere species ad visionem, nisi solum obedientialiter, adhuc non haberet superfluitatem reddentem eam impossibilem, vt non habent aliæ virtutes merè obedientiales ad effectus, qui aliunde sufficientes causas sui connaturales habent. Ad septimum iam supra est satisfactum.

118 Ad octauum denique dico, esto ex sententiâ nostrâ sequeretur esse possibilem speciem supernaturalem substantialem, nullum fore id absurdum; tum quia absolute est probabile, substantiam supernaturalem adhuc per se subsistentem non repugnare: tum quia aliquod complementum substantiale, & supernaturale substantiæ naturalis per se subsistentis non videtur negari posse possibile propter vnionem hypostaticam, quæ tale quid est. Species autem supernaturalis substantialis complementum quoddam substantiæ naturalis censeri posset. Cæterum, ne huiusmodi quidem speciem substantialem esse possibilem, sequitur ex sententiâ nostrâ: quia species, quam nos possibilem adstruimus, cum sit quid adiectum intellectui, & ei inherens, non potest non esse quid ex suo conceptu accidentale.

Postremò Amicus, vbi supra, reiectis videri aliorum argumentis vt parum efficacibus ad probandam impossibilitatem speciei impressæ Dei, inde eam probat. Quia species impressa essentialiter ordinatur ad expressam. At species expressa Dei repugnat. Ergo & impressa. Sed verò non repugnare, sed dari de facto in videntibus Deum speciem expressam ipsius Dei, satis superque ostendimus supra disp. 17. q. 11. contra Amicum ipsum, & alios. Adde tamen, etsi repugnaret speciei expressæ Dei, supposito, quod non repugnat, sed de facto datur Dei visio, fore vtique, vt non repugnaret species impressa; quia non est, vnde repugnet principium accidentalitæ ex parte obiecti se habens, quod intellectui adiunctum iuuat eum ad producendum Dei visionem; in quocunque demum Dei visio dicatur consistere. Tale autem comprincipium dicimus fore speciem impressam, quantumuis esset impossibilis, salua possibilitate visionis, species expressa. Alia præterea argumenta affert, & latè extendit. Quos vbi supra contra possibilitatem speciei impressæ Dei. Quæ tamen omittimus; quia ex dictis iam, & ex dicendis in seqq. facile ab vnoquoque poterunt dilui.

QVAESTIO VII.

Quot modis possit, aut etiam debeat Deus concurrere ad producendam visionem beatificam.

119 **C**ertum est apud omnes, Deum per modum causæ primæ & posse, & debere concurrere ad productionem visionis beatificæ; adeò, vt hæc nullatenus existere possit sine tali concursu. Quod omnibus omnino effectibus creatis, etiam, qui à causis secundis fiunt, commune est, vt alibi ostenditur. Huiusmodi autem concursus liberum esse, oriundumque immediate ab omnipotentia diuinâ, non minus est exploratum, & apud omnes in confesso. Est tamen dubium, an Deus aliter per modum obiecti possit, aut etiam debeat concurrere ad visionem sui, concursu videlicet oriundo immediate à naturâ, aut etiam ab attributis, ac relationibus diuinis.

120 Molin. 1. p. q. 12. art. 1. disp. 1. 5. Petet. & disp. 2. §. licet. Valen. punc. 2. §. Primò intelligitur. Fasol. dubit. 9. n. 31. & 32. Soar. lib. 2. de Attrib. cap. 12. §. 19. Salas 1. 2. trac. 2. disp. 5. n. 40. Gran. trac. 4. disp. 5. sec. 4. Maratus disp. 10. sec. 2. Ripal. in manuscript. de visione. Arriag. disp. 8. sec. 4. & alij plures, præter concursum causæ primæ oriundum ab omnipotentia, & alium concursum specialem, & obiectiuum oriundum immediate à naturâ, attribuant Deo respectu visionis beatificæ. Quæ quidem concursum naturalem, & necessarium arbitratum esse Molina, sequè, ac concursum aliorum quorumcunque obiectorum naturaliter operantium. Facetur tamen, esse Deo absolute liberam productionem visionis: tum quia intellectus, & lumen, à quibus ea dependet liberè, ab ipso conseruantur; tum maxime quia concursus omnipotentis, quo ad ipsam concurrat, liber est. Consentit huic sententiæ Maratus supra sec. 1. sine, Probabilemque reputat Becanus 1. p. trac. 1. cap. 9. q. 2. num. 4. Contrariam tamen tenent Salas, Soar. Fasol. Ripal. & alij asseuerantes, non posse

posse non per se etiam liberum esse dictum concursum obiectuum. Vtrum autem ille non solum naturæ, sed attributis etiam, ac relationibus diuinis prout condistinctis à naturâ tribuendus sit, sub lite est inter Auctores, qui rem attigerunt. Negant Soar. & Fasol. Consequentibus tamen, si non tutius, affirmant Maratus, & Ripal. Quorum opinionem probabilem reputat Arriaga supra; etsi in oppositam ipse vergat. Addunt Molina, Salas, & Fasol. etsi Deus vt obiectum per naturam immediatè concurrat ad visionem beatificam, posse tamen eum nihilominus huiusmodi concursum per omnipotentiam supplere. Oppositum tamen sentit Ripalda cum Nazario 1. p. q. 12. art. 2. contr. 4.

122

Iam verò secunda sententia circa propositum dubium est, Deum nequaquam posse in quantum obiectum concurrere ad visionem sui immediatè per naturam, & multò minùs per attributa, aut relationes, sed solum per omnipotentiam in quantum causa prima, qua ratione solet concurrere ad alios effectus creatos. Pro hac sententiâ refertur Scot. quodl. 14. art. 2. Stantque, quotquot absolutè pronuntiant, Deum non per naturam immediatè, sed per omnipotentiam concurrere ad visionem beatificam. Hi sunt Becanus supra, Herice disp. 42. cap. 4. & plures alij. Stant etiam Vazq. 1. p. disp. 42. sepe repetens, Deum non vt propriam, & specialem, sed vt generalem solum causam concurrere per se ad visionem. Cum quo itidem sentiunt haud dubie, quotquot cum eodem opinantur, dari de facto speciem impressam Dei, à nobis referendi q. 8.

Propositio 1.

123

Deus titulo obiecti non habet vim ad producendam visionem beatificam per suam naturam immediatè, & multò minùs per relationes personales, aut attributa; sed tantum per omnipotentiam titulo causæ primæ.

Probatur primò. Quia solemne dogma est in Theologiâ à sanctis Patribus acceptum, solam omnipotentiam esse Deo rationem agendi eorum, quæ producit ad extra; atque ita opera Trinitatis ad extra prorsus esse indiuisa, oriunda videlicet ab vna, eademque virtute, siue potentia Dei actiua per vnicam, & indiuisam actionem. Igitur nihil producit Deus, aut potest producere ad extra, nisi per omnipotentiam toti Trinitati communem. Non ergo per naturam, aut per relationes immediatè potest producere visionem, aut quidpiam aliud ad eam concurrens. Asserere enim, Patres, & Theologos prædictum dogma statuentes de huiusmodi effectibus intentionalibus non agere, sed tantum de reliquis, non solum frivolum, sed irrationabile etiam sit exceptio absolutissimæ, atque vniuersalissimæ regulæ absque fundamento idoneo pro natâ occasione petita. Et confirmari potest, quia, si personalitates diuinæ per se immediatè concurrerent ad sui visionem, vt sunt in Deo tres personalitates distincte realiter, ita quoque essent tres potentie causatiuæ ad extra realiter etiam distinctæ. Opera item Trinitatis ad extra non essent prorsus indiuisa, quandoquidem visio Paternitatis quæ talis à solâ ipsâ Paternitate, tanquam ab obiecto procederet, aliquidque subinde diceretur Pater ad effectum eius conferre,

quod non conferret Filius, siue aliquo modo, quo non Filius. Quæ valde absurda sunt. Quod si personalitates per se immediatè non sunt causatiuæ visionis, nec natura, nec reliqua attributa erunt: quia de omnibus est eadem ratio, vt ex dicendis apparebit.

124

Secundò probatur propositio. Quia non est de ratione obiecti intelligibilis, quod sit productiuum intellectiois sui. Ergo quantumuis natura diuina, personalitates, & alia attributa sint per se immediatè intelligibilia, non debent esse per se immediatè productiua intellectiois, siue visionis sui. Consequentia est bona. Nam eodumtaxat titulo ponuntur hæc ab Aduersarijs per se immediatè productiua visionis sui; quia sunt obiecta per se immediatè intelligibilia, seu visibilia. Antecedens autem probatur primò à priori: quia, vt aliquid sit intelligibile, & verum, sat est, quod sit capax terminandi cognitionem veram; neque est, vnde requiratur, quod sit etiam compos eam causandi. Secundò veluti à posteriori: quia, vt communis Theologorum sententia fert, quæcumque ab Angelis cognoscuntur, præter substantias proprias, aut etiam intima accidentia, nullatenus proximè, vel remotè sunt productiua cognitionis sui: quia per species à Deo infusas, aut sine illis solâ vi intellectus Angelici producitur eorum cognitio. Et vniuersim nulla maior, aut perfectior cognoscibilitas ea, quam habent cuncta obiecta comparatione intellectus Dei; cum quo tamen ad sui cognitionem effectiue illa concurrere, omninò est impossibile, vt constat. Obiecta item omnia futura, præterita, purè possibilis, impossibilia, & conditionata prout talia, non solum à Deo, sed etiam ab intellectu creato cognoscibilia sunt: & tamen prout talia neque immediatè, neque mediatè factiua sunt suæ cognitionis, vt est notissimum. Terriò idem antecedens probatur ab absurdo: quia, si de ratione obiecti intelligibilis esset producere, aut productiuum esse cognitionis sui, quidquid in Deo est cognoscibile, naturaliter, & necessario, qualiter cognoscibile est, esset productiuum ad extra cognitionis sui. Quod licet concedat Molina cum suis, absurdum procul dubio videtur, vt plerique alij fatentur.

125

Nec satisfacit, quod Molina addit, productionem scilicet visionis sui esse absolute liberam Deo; eo quod concursus generalis omnipotentie, quo ad eam insuper concurrat, liber est. Primò: quia, si influxus obiectiuus in dictam visionem, est substantiæ Dei naturalis, vt nequit Deus citra miraculum negare igni applicato suum concursum generalem, etsi absolute sit liber ad illum negandum; ita nequit sine miraculo substantiæ suæ, quæ semper omni intellectui applicata est, negare concursum generalem ad suprascriptam visionem sui. Quo fiet, vt miraculo sit adscribendum, quod omnis intellectus creatus etiam damnatorum non videat Deum. Quod quis non reputet absurdum? Nec refert, lumen gloriæ ad visionem prærequisitum esse. Quia huius etiam productio, etiam connaturaliter debita substantiæ Dei eo ipso, quod hæc naturalem virtutem habet ad producendam visionem in intellectu sibi applicato: quemadmodum eo ipso, quod igni applicato connaturaliter est debita productio formæ ignis in passo, connaturaliter quoque sunt debita prærequisita ad talem formam. Miraculum igitur erit, quod in omni intellectu creato non producat à Deo visio cum lumine ad se, præ-

prærequisito. Vnde aliud absurdum sequitur, scilicet, visionem beatificam supernaturalem quoad substantiam non fore contra certam, sanamque Theologorum doctrinam: quia alicui naturæ existenti debita erit. Imo inde etiam fiet, vt semel producto intellectu creato, confestim debita sit substantiæ Dei productio visionis in illo, luminisque prærequisiti; & consequenter talis productio materia non sit idonea liberalitatis diuinæ, prorsusque maneat exclusa ab sphaerâ donorum gratiæ. Quæ omnia quàm sint absurda, nemo non videt. Secundò: quia, semel posito, quòd substantia diuina per se immediatè sit productiua per modum obiecti visionis sui, non est, cur illa concursu generali omnipotentis indigeat ad illam producendam; vti illo indigent causæ creatæ ad producendos suos effectus. Sublato autem tali concursu, qui solus secundum Molinam, & suos est per se liber, omnino manebit necessarius concursus obiectiuus substantiæ Dei. Quo fiet, vt Deus citra omnem omnino libertatem producat sui visionem in omni intellectu creato, eo semel creato; eamque cum omni intentione, atque perfectione possibili. Quod, constat, plus quàm falsum esse, & absurdum. Quòd autem substantia diuina, si per se est operatiua visionis, concursu omnipotentis non egeat ad eam producendam, inde probandum venit: quia, cum creaturæ idcirco dependeant in operari ab omnipotentia, quia dependent in esse, consequens est, vt substantia Dei, quæ in esse ab omnipotentia non pendet, neque pendeat in operari, si operatiua est. Vnde rursus efficitur, si personalitates diuinæ sunt per se operatiuæ visionis, (prout necessariò debent esse iuxta sententiam, quam impugnamus, & aliqui Assertorum eius fatentur), fore, vt illæ non solum sine libertate, sed etiam omnipotentis concursu, sed diuisis, diuersisque prorsus virtutibus, & actionibus operentur visionem ipsam. Quo valde roboratur absurdum illatum n. 123.

126 **Iam verò, quod dicunt Salas, Soar, Fasol, Ripal. & alij, concursum obiectiuum naturæ diuinæ, aut etiam relationum in sui visionem per se immediatè, & ratione sui esse liberum, oriundumque proinde à decreto libero Dei imperante, siue mouente per se immediatè naturam Dei, aut etiam personalitates ad operandum, non minus videtur difficile.** Primò: quia solam omnipotentiam posuerunt hactenus Theologi subiectam in operando arbitrio diuino. Secundò: quia, si cognoscibilitas naturæ diuinæ, & relationum est in ipsis ratio operandi visionem sui; vt esset verum per locum intrinsecum mansuras illas cognoscibiles, quantumuis Deus per impossibile liber non esset; ita esset verum, mansuras operatiuas visionis sui. Ergo, si de facto sunt tales, independentes à libertate sunt tales. Tertiò: quia reliqua obiecta in sui cognitionem influentia, etsi aliàs sint entia libera, non liberè, sed necessariò influunt in illam, vti in Angelis visionem sui in se ipsis obiectiuè, & necessariò causantibus iuxta sententiam Theologorum communem cernere licet. Ergo, si natura diuina, aut etiam relationes in sui visionem sunt influxiuæ, necessariò vtrique, non liberè sunt influxiuæ. Quæ omnia cum ita sint; conficitur, neque naturaliter, neque liberè, atque adeò nullo modo esse naturam, relationes, aut attributa diuina operatiua per se immediatè visionis sui; vt nostra propositio fert; sed eam à solâ omnipo-

127 tentiâ posse originem trahere; quemadmodum reliqui effectus trahunt, quos Deus producit ad extra.

Sed verò contra nostram propositionem sic primò obijcitur. Visio beatifica imago est immediata naturæ diuinæ vt distincta ab omnipotentia, atque etiam personalitatum, reliquorumque attributorum. Ergo ab ijs omnibus immediatè petit oriri: quia de ratione imaginis naturalis est nasci ab obiecto, cuius imago est. Respondeo, si de ratione imaginis rigorosa est nasci effectiuè, & immediatè ab obiecto, cuius imago dicitur, vt videtur sentire August. lib. 83. qq. 9. 74. sæpeque alibi, & cum eo S. Th. 1. p. 4. qq. 3. art. 1. aliisque in locis, visionem beatificam eo rigore non esse imaginem naturæ diuinæ, & attributorum, & relationum. Erit tamen imago naturalis eorum minus rigorosa, & stricta, quatenus representatio quædam naturalis eorum est. Iure enim dicitur naturalis imago rei id, quod rem ipsam naturâ suâ representat, & exprimit; etsi effectiuè à re non nascatur. Quandoquidem artificialis imago, vnde nomen ad naturalem translatum est, à re, cuius est imago, effectiuè non nascitur. Et quidem non esse de ratione imaginis, quòd physicè oriatur à prototypo, graues Theologi asseuerant. E quibus sunt Vazq. 1. p. disp. 142. cap. 4. n. 17. Ruiz tom. de Trin. disp. 64. sec. 2. n. 6. & Alarc. 1. p. tract. 1. disp. 3. cap. 3. n. 14.

Secundò obijcitur. De ratione obiecti intelligibilis est concursum obiectiuum conferre in sui cognitionem. Sed natura diuina, personalitates, & alia attributa vt distincta ab omnipotentia sunt obiecta intelligibilia. Ergo vt sic non possunt non concurrere in sui cognitionem. Nego maiorem. Cuius contradictoriam probauimus n. 124. & seqq.

128 Tertiò obijcitur. Etsi per impossibile Deus non esset omnipotens, alicorumque effectuum productiuus, nihilominus titulo obiecti esset productiuus visionis, seu cognitionis sui. Sicut color, aliaque huiusmodi obiecta cognoscibilia in suam cognitionem sunt influxiuæ; tamen aliorum effectuum productiuæ non sunt. Ergo, præcisâ omnipotentia, reliquæ formalitates diuinæ non possunt non titulo obiectorum esse immediatè productiuæ visionis sui. Nego antecedens. Iam enim dixi, non omnia obiecta esse productiuæ cognitionis sui; etsi sint aliqua. Nihil ergo mirum, quòd Deus manens obiectum ex se intelligibile non esset productiuus visionis sui, casu, quòd non esset omnipotens. Est namque vnum eorum, quæ in quantum obiecta præcisè nequiquam sunt productiuæ cognitionis sui.

129 Quartò obijcitur. Concursus in sui cognitionem obiectiuus, & immediatus, siue facultas ad illum aliorum obiectorum perfectio est nullam inuoluens imperfectionem. Ergo non est, cur ea negetur, imò necessariò debet concedi obiecto omnium perfectissimo, qualis est natura diuina, & alia omnes formalitates intrinsecæ. Deo cui nulla non conuenit perfectio carens imperfectione, quam vocant simpliciter simplicem. Nego antecedens. Quia concursus obiectiuus, vt ponitur ab Adversarijs, conueniens obiectis in quantum talibus titulo cognoscibilitatis, siue veritatis, quam habent, imprimis non potest ratione sui esse subiectus libertati, vt supra ponderabimus n. 126. Hoc autem magnam arguit imperfectionem alienam à Deo. In quo nullus actus

actus externus potest esse naturalis, & necessarius, sed profus liber debet esse ratione sui. Deinde non potest non transcendere omnes obiecti formalitates, uti transcendit ipsius obiecti cognoscibilitas, à qua ducit originem. Quod etiam imperfectionem secum fert repugnantem Deo. Quia Deus secundum omnes sui formalitates nequit sine imperfectione esse immediate productivus ad extra. Ad id enim muneris solam habet omnipotentiam. Alioquin & cæteros effectus creatos valeret immediate producere per omnes suas formalitates: in quorum profectio productionibus non minor perfectio relucet, nec plus imperfectionis apparet, quam in productione visionis, si spectentur secundum se. Quod tamen sine absurdo dici non potest.

Propositio 2.

131 Deus titulo obiecti, nec mediâ specie à se productâ, impressaque intellectui creato haber vim ad producendam visionem beatificam.

Quoniam argumenta omnia, quæ probant naturam divinam, personalitates, & alia attributa, præter omnipotentiam, vim non habere effectivam per se immediate visionis beatificæ titulo intelligibilitatis, quam per se habent, eodem; imo potiori iure probant, non habere vim effectivam per se immediate speciei impressæ causatiæ eiusdem visionis, ut satis, superque ex se notum est; & cuique applicanti illa præsentis propositioni patebit.

QVÆSTIO VIII.

Virum Deum de facto per se solum immediate, vel potius per speciem impressam concurrat ad producendam visionem beatificam.

132 **C**oncurrere per se immediate communissima Theologorum sententia est. Ita enim tenent, quotquot putant, speciem impressam Dei impossibilem esse, citati iam à nobis supra q. 6. n. 89. Ex alijs vero idem tenent Molina. 1. p. q. 12. art. 2. disp. 1. Valen. punc. 2. Fasol. dubit. 8. Arrubi. disp. 16. Soar. lib. 2. de Attrib. cap. 12. & disp. 30. Metaph. sec. 1. Salas 1. 2. tract. 2. disp. 5. sec. 2. n. 36. Herice 1. p. disp. 42. cap. 3. Becan. cap. 9. de visione q. 2. concl. 1. Arriag. 1. p. disp. 8. sec. 3. & 4. & apud eos alij plurimi. Non desunt tamen graves Doctores, qui tueantur, visionem beatificam de facto per speciem impressam fieri. Ita Egid. Lusti. lib. 8. de Bear. 2. p. q. 3. Theodorus Smifing. de Deo vno tract. 2. disp. 6. q. 4. n. 69. Gaspar. Hurt. 1. p. tract. de Attrib. disp. 12. diff. 4. Oued. 1. 2. tract. 1. contr. 8. punc. 5. art. 3. Vazq. 1. p. disp. 43. cap. 7. Alarc. tract. 1. disp. 3. cap. 3. & ex antiquioribus alij, quos referunt Fasol. Herice, & Egidius, præter plures, qui, sententiam hanc probabilem esse, asserunt.

Propositio 1.

Deus de facto non per se solum immediate, sed per speciem impressam concurrat ad producendam visionem beatificam. 133

Hæc propositio, suppositâ possibilitate speciei impressæ q. 6. stabilitâ, inde probatur primò. Quia mos exploratissimus est providentiæ divinæ, quæ ad extra producit etiam ultra naturam debitam, per causas secundas connaturales, quantum fieri potest, producere. Ob id enim ad actus supernaturales causandos non per se immediate, uti posset, sed per habitus infusos naturam eleuat: connaturalius enim fiunt actus fidei, spei, & charitatis à naturâ instructâ habitibus, quam à naturâ, & Deo supplete vicem talium habituum. Pariterque visio beatificæ à naturâ instructâ lumine gloriæ, ut fatentur omnes Theologi. Ergo, cum species impressa possibilis sit eidem connaturale principium visionis beatæ, prout ex doctrinâ in superioribus traditâ satis, superque constat, ab eâ utique de facto procedet ipsa visio.

Dices. Quando obiectum per se immediate in sui cognitionem potest influere, ipsi immediate debetur talis influxus, atque adeo connaturalius ab illo nascitur, quam ab specie impressâ: quæ ad supplendum dumtaxat obiecti defectum est suâ naturâ destinata. Ergo, cum Deus obiectum sit præsentissimum, ac potentissimum ad causandam per se ipsum visionem sui, ab eo utique immediate oriatur dicta visio connaturalius, quam ab specie impressâ; estò ponatur ea possibilis. Respondeo, antecedens huius dicti ut summum esse verum de obiectis, quæ in quantum obiecta concurrunt ad producendam sui cognitionem. Deus autem non in quantum obiectum, sed in quantum omnipotens est causativus visionis sui, ut q. 7. confecti. Quo pacto non est ei immediate debita, atque adeo nec connaturalis productio ipsius visionis; sicut neque aliorum effectuum, qui à causis secundis sunt oriundi. Ex quo patet, tantum abesse, quod visio sit oriunda immediate connaturalius à Deo, quam ab specie impressâ, ut potius ab specie sit oriunda connaturaliter; à Deo verò supplete vicem speciei supernaturaliter solum possit oriri.

Hinc sumitur secunda probatio propositionis. Nam, si Deus per se immediate non potest connaturaliter visionem beatam producere, sed solum mediâ specie impressâ, nequaquam aliter, quam per hanc, dicendus est illam de facto producere. Quemadmodum per habitum luminis gloriæ idcirco illam de facto producere asseritur; quia huiusmodi habitus principium connaturale visionis est; nec aliter, quam supernaturaliter, potest Deus eius vicem supplere. Porro Deum per se immediate principium connaturale visionis beatæ esse non posse, inde constat specialiter: quia visio beatificæ substantiæ Dei, & consequenter intellectui creato semel producto debita, & connaturalis esset; cui subinde sine miraculo negari non posset; supernaturalisque quoad substantiam non esset; imò neque materia idonea gratuita liberalitatis Dei. Absurda, quæ inferabamus supra q. 7. n. 125.

Tertiò. Non alio modo concurrat Deus ad visionem sui, quam concurrat ad visionem, quæ vnus 136